

Konstitutionsutskottet

Ink 2025 -11- 14

Dnr 581-2025/26

Till Konstitutionsutskottet

Stockholm den 14 november 2025

Begäran om granskning av finansminister Elisabets Svantessons hanteringen av stöd i Industriklivet

De nya industrierna som växer fram kan komma att spela en avgörande roll i Sveriges ekonomiska utveckling. För att säkra tusentals jobb och driva omställningen från gammal till ny teknik krävs stora investeringar. Företagsetableringar ska naturligtvis alltid ske på marknadsmässiga villkor, men det råder samtidigt bred politisk enighet – i både Sverige och EU – om att staten kan stötta strategiskt viktiga projekt, exempelvis genom snabbare tillståndprocesser och riktade stöd. Perspektiv som ekonomisk säkerhet och konkurrens med länder som erbjuder mycket frikostiga statsstöd är andra bevekelsegrunder för statliga engagemang.

I Sverige har satsningar som Klimatklivet och Industriklivet spelat en central roll i den gröna omställningen. Företag som H2 Green Steel, numera Stegra, har sökt stöd från dessa program. Ansökningarna prövas enligt samma regelverk för alla och beslutas av Naturvårdsverket respektive Energimyndigheten.

Våren 2025 rapporterade Dagens Industri att Sverigedemokraterna aktivt agerat för att hindra statliga stöd till just Stegra. Partiets ekonomisk-politiska talesperson Oscar Sjöstedt bekräftade detta och hänvisade till en ”skriftlig sidoöverenskommelse” mellan regeringen och SD, där företaget uttryckligen nämns.

Kort därefter, den 12 juni, ändrades regleringsbrevet som styr Energimyndighetens stöd på ett sätt som ska kraftigt begränsa möjligheten att ett och samma företag kunde beviljas stöd mer än en gång, genom en begränsning i anslaget 1:18. Detta tycks i praktiken som en anpassning till Sverigedemokraternas krav, eftersom Stegra redan tidigare hade fått stöd.

Nu har även finansministern valt att engagera sig i hanteringen av ett enskilt ärende som ligger för prövning hos Energimyndigheten, dvs Stegras ansökan om stöd i en del av sin kommande verksamhet. I Dagens Industri den 24 oktober säger Svantesson att hon inte ser att det är aktuellt med mer pengar till Stegra. Detta trots att det givet ändringen i regleringsbrevet finns ansökningar kopplade till delar av bolagets verksamhet hos ansvarig myndighet.

Agerandet väcker allvarliga frågor både samlat som vara för sig. Det riskerar att strida mot grundlagens krav på saklighet och opartiskhet, eftersom syftet tycks vara att utestänga ett enskilt företag av vad som verkar vara partipolitiska skäl. Att denna utestängning dessutom har skett efter en direkt beställning från ett samarbetsparti, snarare än som en följd av en öppen och transparent beslutsprocess, gör saken än mer problematisk. Sverigedemokraternas ställning som stödparti utanför regeringen, dessutom största partiet i regeringsunderlaget, omöjliggör ju tyvärr ett direkt och rimligt ansvarsutkrävande.

Det är inte mindre anmärkningsvärt att finansministern väljer att uttala sig om utfallet av en prövning av ett enskilt ärende hos en myndighet under regeringen. Konstitutionsutskottet har tidigare funnit det påkallat att påminna regeringen om att styrning av den statliga förvaltningen inte ska ske på detta sätt.

Mot denna bakgrund vill jag att konstitutionsutskottet granskar finansministerns agerande, uttalande och ansvar i regeringens hantering av industristöden.

Fredrik Olovsson (S)